

Sygn. akt V CSK 392/07

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Sychowicz (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek

SSN Krzysztof Strzelczyk (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa „Z.(...)” S.A. w W.

przeciwko A. B.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 stycznia 2008 r.,

skargi kasacyjnej pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 20 lutego 2007 r.,

sygn. akt I ACa (...),

uchyla zaskarżony wyrok i odrzuca apelację pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 20 września 2006 r. sygn. akt X GC (...);

nie obciąża pozwanej kosztami postępowania apelacyjnego.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w W. uwzględnił żądanie powódki spółki „Z.(...)” Spółki Akcyjnej w W. i dnia 2 września 2005 r. wydał przeciwko J. B. i A. B. nakaz zapłaty kwoty

162.876,28 złotych z ustawowymi odsetkami tytułem należności z trzech weksli gwarancyjnych z wystawienia pozwanych.

Pozwani wnieśli zarzuty od nakazu zapłaty. Zarzuty pozwanego J. B. zostały odrzucone prawomocnym postanowieniem Sądu z dnia 15 maja 2006 r. Po rozpoznaniu zarzutów A. B., Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 20 września 2006 r. uchylił w stosunku do niej nakaz zapłaty w zakresie kwoty 12.876,28 i w tej części oddalił powództwo.

Pozwana A. B. wniosła apelację od tego wyroku. Wskazała, że zaskarża wyrok w części, w jakiej Sąd nie uchylił wydanego w stosunku do niej nakazu zapłaty.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 20 lutego 2007 r. oddalił w całości tę apelację i obciążył pozwaną kosztami postępowania apelacyjnego.

Pozwana wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu drugiej instancji, opartą na obszernych zarzutach prawa procesowego i materialnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 496 k.p.c. po przeprowadzeniu rozprawy wyznaczonej w związku z wniesieniem zarzutów, Sąd wydaje wyrok, w którym nakaz zapłaty w całości lub w części utrzymuje w mocy albo uchyla go i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też postanowieniem uchyla nakaz zapłaty i pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

Art. 496 w pierwotnym brzmieniu nie przewidywał *expressis verbis* formuły utrzymania nakazu zapłaty „w mocy w całości lub w części”. Na tej podstawie przyjmowano, że częściowe uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa w tym zakresie bez jednoczesnego orzeczenia o utrzymaniu w mocy nakazu zapłaty w pozostałej części nie stanowiło braku rozstrzygnięcia o całości zarzutów przeciwko nakazowi zapłaty (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 1984 r. sygn. akt III CZP 13/84 OSNC 1984/12/219).

Pogląd ten nie ma zastosowania do znowelizowanego od dnia 1 lipca 2000 r. (tj. od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego ...(-) Dz. U. Nr 48, poz. 554) art. 496 k.p.c., który przewiduje w swej treści utrzymanie w mocy nakazu zapłaty zarówno w całości jak i w odpowiedniej części.

Sentencja wyroku Sądu pierwszej instancji z dnia 20 września 2006 r. nie zawiera rozstrzygnięcia co do utrzymania w mocy nakazu zapłaty w części, w której Sąd uznał za usprawiedliwione zasądzenie świadczenia pieniężnego od pozwanej.

Wyrok niepełny, nie zawierający jednego z tych rozstrzygnięć przesądzających o zasadności zasądzenia świadczenia, może być uzupełniony na wniosek strony, złożony w terminie dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku (art. 351 k.p.c.). Ponieważ nie doszło w ten sposób do konwalidacji orzeczenia Sądu pierwszej instancji, wniesiony przez pozwaną środek odwoławczy dotyczący przedmiotu nieobjętego rozstrzygnięciem w sentencji orzeczenia podlegał odrzuceniu jako niedopuszczalny z powodu braku substratu zaskarżenia (por. postanowienie SN z dnia 2 czerwca 1964 r. I PR 10/63 – OSNC 1965/5/80, wyrok SN z dnia 25 lutego 1997 r. II CKN 15/97 – OSNC 1997/6-7/89, wyroki SN z dnia 28 maja 1998 r. III CKN 409/98 i z dnia 11 września 2002 r. V CKN 1165/00 – niepubl. postanowienia SN z dnia 25 stycznia 2001 r. III CKN 1382/00 – OSNC 2001/9/132, z dnia 19 lipca 2006 r. I CZ 35/06 niepubl., wyrok SN z dnia 2 lutego 2007 r. IV CSK 358/06 niepubl.).

Sąd Apelacyjny nie mógł rozpoznać apelacji pozwanej i podejmować merytorycznej oceny orzeczenia nieistniejącego a jedynie powinien był odrzucić apelację na podstawie art. 373 k.p.c.

Wobec braku w wyroku stanowiska Sądu odnośnie uwzględnienia powództwa, bezprzedmiotowa jest ocena skargi kasacyjnej nastawiona na wykazanie jego bezzasadności.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok i odrzucił apelację pozwanej.

Jest to orzeczenie, które nie narusza zakazu z art. 384 k.p.c. Sytuacja procesowa pozwanej byłaby taka sama w przypadku każdego innego rozstrzygnięcia ze względu na brak orzeczenia zasądzającego świadczenie w postępowaniu, które już nie może być kontynuowane.

Nie oznacza to jednak, że żądanie powoda zostało w całości prawomocnie osądzone (art. 366 k.p.c.).

Uwzględniając sytuację materialną strony wnoszącej apelację, stwierdzoną w postanowieniu Sąd Okręgowego w W. z dnia 15 listopada 2006 r. zwalniającym częściowo od opłat od apelacji, Sąd Najwyższy na podstawie art. 102 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. oraz art. 391 § 1 k.p.c. nie obciążył pozwanej kosztami postępowania apelacyjnego.